

УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА**Шевченко А.А.**

к.е.н., доцент

Кафедра економічної теорії і економіки підприємства

Одеський державний аграрний університет

Кулаксіз Н.Д.

магістр економічного факультету

Одеський державний аграрний університет

Щоб мінімізувати збиток від фінансової кризи, організаціям необхідно вирішити, мабуть, одне з головних питань - як підвищити фінансову стійкість. В умовах сильної конкуренції на ринку фінансова стійкість організації є її основним показником розвитку і активності. Фінансова стійкість є одним з ключових чинників, що визначають розвиток, конкурентоспроможність і життєздатність організації або будь-якого іншого економічного суб'єкта. На сучасному етапі економічного розвитку кожної організації необхідно вміло, компетентно і своєчасно управляти всім комплексом факторів, що дозволяє визначати результати діяльності організації в цілому [1, с. 25].

Існує безліч думок про характер, типах, цінностях деяких основних економічних і фінансових категорій, однією з яких є стійкість, яка потребує узагальнення і уточнення. Зрештою, швидкі зміни на ринку, посилення конкуренції між виробниками стали об'єктивними причинами посилення ролі економічно сталого розвитку сільськогосподарських підприємств, а ефективне функціонування та економічний розвиток останніх як економічної системи має на увазі ефективне співіснування її гармонізованої системи, підсистеми.

Фінансовий стан аграрного підприємства визначають за такими елементами, як прибутковість роботи підприємства; оптимальність розподілу прибутку, що залишився у розпорядженні підприємства після сплати податків і обов'язкових платежів; наявність власних фінансових ресурсів не лише мінімально потрібного рівня для організації виробничого процесу і процесу реалізації продукції; раціональне розміщення основних і обігових фондів; платоспроможність та ліквідність [3, с. 48]. Фінансова стабільність вітчизняних сільськогосподарських підприємств характеризує фінансову стабільність держави в цілому. Адже агропромисловий комплекс займає значне місце в національній економіці України, що обумовлює необхідність забезпечення фінансової стійкості сільськогосподарських підприємств.

Варто зауважити, що на думку Махначова Н.М., рентабельність не дає повної картини фінансової стійкості і, як правило, є індикатором рівня відтворювання ресурсів. Для оцінки фінансового стану та стійкості зазвичай використовують дещо інші підходи і показники, наприклад, порівняльного аналітичного балансу, динаміки активів і пасивів, вартості чистих активів, а також показники, що відображають стан оборотних і основних засобів і характеризують структуру капіталу, позикових джерел, рейтингову оцінку фінансового потенціалу [4, с. 156]. Очевидно, серед індикаторів фінансової стійкості сільськогосподарських товаровиробників повинні фігурувати перераховані показники, тим більше, що багато хто з них мають нормативно-правові критерії та обмеження, а також можуть досить легко оцінюватися за загальноприйнятими методиками комплексного фінансово-економічного та управлінського аналізу. При трактуванні визначення фінансової стійкості важливо виділити основні характеристики цієї категорії: оптимальну структуру фінансових ресурсів, прибутковість, здатність підприємства своєчасно погасити зобов'язання і забезпечити безперебійне функціонування.

Діагностика фінансової стійкості є визначенням стану об'єкта, предмета, явища або процесу управління за допомогою реалізації комплексу дослідницьких процедур, виявлення в них слабких ланок і вузьких місць. За роботами Єлець О.П. Та Гармаш І.О., визначення «діагностики» звучить як не одноразовий акт, а процес, який здійснюється в часі і в просторі.

Аналіз фінансового стану галузі починається зі порівняльного аналітичного балансу. При цьому виявляються найважливіші характеристики: загальна вартість майна галузі, вартість іммобілізованих і мобільних засобів, величина власних і позикових коштів та ін. Оцінка даних порівняльного аналітичного балансу - це, по суті, попередній аналіз фінансового стану, що дозволяє судити про платоспроможність, кредитоспроможність і фінансової стійкості галузі, характер використання фінансових ресурсів [5, с. 43].

Ринкова стійкість підприємства являє собою здатність функціонувати та розвиватися, підтримувати баланс своїх активів та пасивів у мінливому внутрішньому та зовнішньому середовищі, гарантуючи постійну платоспроможність та інвестиційну привабливість у межах прийняттого рівня ризику. Для забезпечення ринкової стабільності сільськогосподарські підприємства повинні мати гнучку структуру капіталу, вміти організовувати її рух таким чином, щоб забезпечити постійне перевищення доходів над витратами для підтримки платоспроможності та створення умов для самовідтворення. Фінансова стійкість є відображенням стабільного перевищення доходів над витратами, забезпечує вільне маневрування грошових коштів підприємства і за рахунок їх ефективного використання сприяє безперервному процесу виробництва і реалізації продукції. Тому фінансова стійкість формується протягом усього виробничо-господарської діяльності і є найважливішим компонентом загальної стійкості підприємства [2, с. 244].

За останні роки реформ в сільському господарстві ситуація з точки зору фінансової стійкості аграрного сектора змінилася незначно, багато показників ще не досягли навіть своїх критичних значень, далеких від досконалих механізмів досягнення фінансової стабільності. Що стосується основних напрямків поліпшення фінансового стану сільськогосподарських підприємств і формування їх фінансової стійкості, можна виділити наступні: поліпшення інформаційно-методичного забезпечення фінансового стану підприємств; розробка методичного забезпечення процесу прогнозування фінансового стану підприємств; вдосконалення структури аналізу стану підприємства в залежності від мети та змісту робіт на кожному етапі; розробка методології форм фінансової звітності, яка розширить її аналітичні можливості та реальність оцінки майна; розробка методології комплексної точкової оцінки фінансового стану підприємства, яка дозволила б аналізувати стан підприємства по оптимальному набору фінансових показників і коефіцієнтів; вдосконалення теоретичних основ формування і впровадження інформаційної системи підприємства.

Список літератури:

1. Базилевич А. Р., Сірченко А. Е. Проблеми та шляхи підвищення фінансової стійкості організації. *Молодий вчений*. 2019. 118 с.
2. Єлець О.П., Гармаш І.О. Трудові ресурси підприємства та підходи до їх оцінки. *Економіка і суспільство*. 2017. 418 с.
3. Жидяк О.Р. Фінансовий стан та вдосконалення контролю за фінансовими показниками аграрного підприємства. *Вісник Таврійського державного аграрного університету*. 2015. 142 с.
4. Махначова Н.М. Рациональне використання трудових ресурсів на сільськогосподарському підприємстві: теоретичний аспект. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. 482 с.
5. Савіцький А.В. Проблеми та сучасний стан управління якістю продукції промислових підприємств. *Економіка та менеджмент. — Вісник Вінницького політехнічного інституту*. - 2012. 66 с.